

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Θ'.

✱ ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ, 13 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1911 ✱

ΑΡΙΘΜΟΣ 427

«Ένας λαός υψώνεται άμα δείξη πώς δέ φοβᾶται τὴν ἀλήθεια.—ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ στῆ Βουλῆ (τέλος).

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΑ. Ἡ συνταγματικὴ καθαρθεύουσα. ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΩΤΗΣ. Τὸ γερὸ τραγούδι.

ΤΙ ΛΕΕΙ ΟΙ ΕΒΕΝΟΙ τοῦ «Τάρις» καὶ «Προσόνος Ταχυδρόμος» τῆς Λόντρας.

Γ. ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ. Ἡ Διημεριὰ μᾶς.

«ΜΥΤΙΑΗΝΙΟΣ». Οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Καθαρθεύουσας.

ΔΑΞΕΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. Ἡ τὴν ἢ ἐπὶ τὴν-ΦΥΧΑΡΗΣ. Προσροισμὸς (συνέχεια).

» Τὸ Γλωσσικὸ Ζήτημα στὴν Ἑλλάδα — ὁ Μιστριώτης καὶ τὸ Ἔθνος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ—Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ—ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο ΨΥΧΑΡΗΣ

Ἀπὸ τὸ «Paris Journal» τῆς 1/14 τοῦ μήντος τούτου μεταφράζομε τὰ ἀκόλουθα :

«Χτὸς εἶχαμε ἀναγγεῖλαι πὸς μιὰ μεγάλη διαδήλωσιν ἔγινε στὴν Ἀθήνα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα.

Παρακαλέσαμε τὸν κ. Ψυχάρη, καθηγητὴ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας στὴ Σχολὴ τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν νὰ μᾶς ξηγήσῃ τί τρέχει.

Μᾶς ἀποκρίθηκε :

«Ἐτοιμαστῆτε νὰκούσετε πράματα καταπληχτικὰ, ἀπερίγραπτα, καὶ μὴ ἓνα λόγος, ὀρθὰ κοφτὰ, πράματα ἀπὸ τὰ ἥλιθιώτερα πὸς μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῆ.

Ἐγνωστὸ πὸς ἄλλη γλώσσα μιλιέται κὶ ἄλλη γλώσσα γράφεται στὴν Ἑλλάδα. Ἔτσι τὸ νερὸ γράφεται ὕδωρ, καθὼς εἴτανε στὴν ἀρχαιότητα. Ἀπαράλλαχτα οὐ νὰ γράφαμε στὴ Γαλλία, στίς ἐπίσημες πράξεις μᾶς καὶ στὰ βιβλία aqua, aquos ἀντὶ νὰ γράφουμε l' eau· γιὰτὶ μὲ τὴν ἀρχαία λέξιν ξανάρχεται καὶ ἡ ἀρχαία κλίσις, ἢ ἀνύπαρχτη πιά.

«Οἱ ὄπαδοὶ τοῦ τρόπου τούτου στὸ γραφτὸ λόγος—ἄς τοῦς ποῦμε καθαρθευσιάνους—δὲ θέλουνε νὰ παραδεχτοῦν πὸς κάθε λέξιν ἀκολουθεῖ μιὰ ἐξέλιξις, καὶ πὸς μὲ τέτοιο τρόπο ποτὲ

δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐκφραστῆ καλά. Δὲν παραδέχονται πὸς ἡ γλώσσα ἀλλάζει.

Ἐπὶ αὐτοῦς μονάχα ἡ καθαρθεύουσα ὑπάρχει. Τί σημαίνει ἀν ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμα τὴν Ἀθήνα, δὲν ξέρει τί θὰ πῆ ὁ ὄωρ; Ἡ θεωρία τούτη πὸς μᾶς πᾶσι πίσω καὶ πίσω, εἶναι καμιά τριανταριά χρόνια πὸς ἄρχισε καὶ χτυπιέται δυνατὰ ἀπὸ τὰ φιλολογικὰ ἔργα ἀνθρώπων πὸς δὲν μπορούσανε νὰ γεννηθοῦνε καὶ νὰ ζήσουν παρὰ μὲ τὴ νίκη τῆς καινούριας γλώσσας, ἢ, σωστότερα, τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας.

«Μὰ καὶ γι' αὐτὸ οἱ καθαρθευσιάνοι λυσσάζανε βλέποντας τοῦς νέους τεχνίτες τοῦ Λόγου, πὸς γυρεύουνε νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνόνητη πρόκλησιν, νὰ γράψουνε γιὰ τὸ ἔθνος, νὰ δώσουνε στοῦς Ἑλληνας γλώσσα πὸς νὰ τὴν καταλαβαίνει ἕλος ὁ κόσμος καὶ πὸς νὰ μπορῆ μὲ κείνη νὰ παρασταθῆ ἡ νέα ψυχὴ.

«Ἀρχηγὸς τῶν ἀμετανόητων αὐτῶν κλασικιστῶν βρίσκεται πὸς εἶναι κάποιος ὑποκείμενο, πὸς δὲν εἶναι, καλά καλά, παρὰ ἓνας κεραικιζῆς, (un grotesque), ὁ κ. Μιστριώτης. Νά καὶ ἡ ἀνέκδοτη καρικατούρα του, καμωμένη ἀπὸ τὸν κ. Ἀννίνο, καλλιτέχνη ἀθηναῖο μὲ πολὺ μεγάλο ταλέντο.»

Καὶ ὁ κ. Ψυχάρης μᾶς παρέδωκε τὸ πρωτότυπο τοῦ σκίτσου πὸς δημοσιεύομε στὸ φύλλο τοῦτο κ' ἔπειτα ξακολούθησε :

«Ὁ κ. Μιστριώτης εἶναι καθηγητῆς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ἀθήνας. Καμιά ὑπόληψιν, δὲ χαίρεται στὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Μπορεῖ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ, χωρὶς νὰ φανῆ τολμηρός, πὸς ὁ Μιστριώτης ποτὲ δὲν ὑποψιάστηκε τί εἶναι ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ γλώσσα. Τὸ βλέπει καθέννας, φτάνει νὰ διαβάσῃ τὰ βιβλία του.

«Μολαταῦτα τὸ ὑποκείμενο τοῦτο σήμερον κυβερνεῖ καὶ τρομοκρατεῖ τὴν Ἑλλάδα...μὲ λόγια.

«Ἰσχυρίζεται πὸς ἡ καθαρθεύουσα εἶναι «τὸ παλλάδιον τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, τῆς πατρίδος, τῆς οἰκογενείας, τῆς θρησκείας.»

«Καὶ λοιπὸν : μπροστὰ οὐ τέτοια λόγια ὁ κ. Βενιζέλος ὑποχώρησε. Μολαταῦτα ὁ Βενιζέλος εἶναι «δημοτικιστῆς», δηλαδὴ ὄπαδὸς τῆς γλώσσας, τῆς μιᾶς καὶ τῆς φυσικῆς.

«Ὁ Μιστριώτης εἶν' ἐκεῖνος πὸς ζήτησε νὰ βαλθῆ στὸ Σύνταγμα ἄρθρον γιὰ τὴ νομιμοποίησιν μόνης τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας.